

Sectoraal comité voor de Federale Overheid

Beraadslaging FO nr. 14/2009 van 1 oktober 2009

Betreft: machtigingsaanvraag van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen, voor de verwerking van persoonsgegevens die in gegevensbanken van de Federale Overheidsdienst Financiën zijn opgeslagen (AF/MA/2009/011)

Het Sectoraal comité voor de Federale Overheid (hierna: "het Comité");

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: "WVP"), inzonderheid de artikelen 31 *bis* en 36 *bis*;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, inzonderheid artikel 18*;

Gelet op de aanvraag van dhr. Koen Spitaels, Afdelingshoofd projecten van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen, ontvangen op 22/06/2009;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Fedict op 10/09/2009;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 1 oktober 2009, na beraadslaging, als volgt:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

1. De Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (hierna de aanvrager) heeft voornamelijk tot taak om¹
 - a. bijzondere leningen te verstrekken aan woonbehoeftigen voor de verwerving, realisatie of renovatie van woningen;
 - b. sociale woonorganisaties, zoals de Sociale Huisvestingsmaatschappijen (hierna SHM) en de Sociale Verhuurkantoren (hierna SVK), te ondersteunen bij de realisatie van woonprojecten en bij het beheer van hun woningpatrimonium.

2. Onderhavige aanvraag voor de verdere verwerking van persoonsgegevens die in gegevensbanken van de Federale Overheidsdienst Financiën zijn opgeslagen, vindt zijn oorsprong in de drie modaliteiten die door de aanvrager en/of door de SHM/SVK aangewend worden om huisvestingsondersteuning te bieden aan woonbehoeftigen, met name het verstrekken van sociale leningen², het verhuren van sociale huurwoningen³ en het verkopen van sociale koopwoningen en kavels⁴. Bij heel wat van deze sociale voordelen geldt immers een inkomensvoorwaarde.

3. Naast de aanbidding van huisvestingsondersteuning, zullen de gevraagde gegevens eveneens aangewend worden voor de opmaak van beleidsondersteunende statistieken.

4. Concreet zal de aanvrager de gevraagde gegevens enerzijds zelf gebruiken in het kader van de toekenning van sociale leningen en bij de opmaak van beleidsondersteunende statistieken. Anderzijds zullen de gegevens door de aanvrager worden doorgestuurd naar SHM en SVK, met het oog op de vervulling van hun opdrachten (cf. supra).

¹ Artikel 33 van het decreet van 15 juli 1997 *houdende de Vlaamse wooncode*. (hierna Vlaamse Wooncode).

² Besluit van de Vlaamse Regering van 11 mei 1999 *houdende de voorwaarden voor het toestaan van leningen aan particulieren door de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen ter uitvoering van de Vlaamse Wooncode*, B.S. 24 augustus 1999 (hierna Leningenbesluit).

³ Besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 *tot reglementering van het sociale huurstelsel ter uitvoering van titel VII van de Vlaamse Wooncode*, B.S. 7 december 2007 (hierna Kaderbesluit).

⁴ Besluit van de Vlaamse Regering van 29 september 2006 *betreffende de voorwaarden voor de overdracht van onroerende goederen door de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en de sociale huisvestingsmaatschappijen ter uitvoering van de Vlaamse Wooncode*, B.S. 13 november 2006 (hierna Overdrachtenbesluit).

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

5. Krachtens artikel 36bis WVP, *"vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een federale overheidsdienst of door een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid die onder de federale overheid ressorteert een principiële machtiging (van het bevoegd sectoraal comité)"*.
6. Het is de taak van dit Comité om na te gaan *"of deze mededeling enerzijds nodig is voor de implementatie van de opdrachten die toevertrouwd worden door of krachtens de wet aan de vragende federale overheid en anderzijds of deze mededeling in zijn diverse aspecten compatibel is met al de geldige normen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wat de verwerking van de persoonsgegevens betreft."* (Parl. Doc 50, 2001-2002, nr. 1940/004).
7. In voorliggend geval wordt een elektronische toegang gevraagd tot persoonsgegevens die zich in gegevensbanken bij de FOD Financiën bevinden. Het Comité is derhalve bevoegd.
8. In de machtigingsaanvraag wordt ook melding gemaakt van de verwerking van *"niet-belastbare vervangingsinkomsten"*. Het Comité vestigt er de aandacht op dat de machtiging van deze gegevensstroom niet onder diens bevoegdheid valt, maar onder de bevoegdheid van het Sectoraal Comité voor de Sociale Zekerheid en de Gezondheid. In een onderhavige beraadslaging wordt hier dan ook niet dieper op in gegaan.

B. TEN GRONDE

§ 1. FINALITEIT

9. Artikel 4, § 1, 2°, WVP laat de verwerking van persoonsgegevens slechts toe voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en de gegevens mogen bovendien niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. In de hiernavolgende paragrafen onderzoekt het Comité of deze principes gerespecteerd worden bij de verwerkingen die de aanvrager voor ogen heeft.

10. De aanvrager heeft meerdere finaliteiten voor ogen, die als volgt kunnen samengevat worden:
- a. huisvestingsondersteuning bieden aan woonbehoeftigen, meer bepaald:
 - i. sociale leningen verstrekken. Om in aanmerking te komen voor een sociale lening is een minimum –en een maximum inkomensgrens vastgelegd. Bovendien wordt de rentevoet van dergelijke leningen vijfjaarlijks herzien in functie van het gemiddelde inkomen gedurende de voorbije vijf jaar;
 - ii. sociale woningen en kavels verkopen. Ook hier geldt een minimum –en een maximum inkomensgrens;
 - iii. sociale woningen verhuren. Om hiervoor in aanmerking te komen mag het inkomen van de betrokkene een bepaalde drempel niet overschrijden. Bovendien wordt de huurprijs berekend en jaarlijks herzien in functie van het inkomen;
 - b. de gegevens die in het kader van de onder punt a beschreven opdrachten werden verzameld, verwerken voor statistische doeleinden. Deze verwerking zal gebeuren door de cel "Kennisbeheer" van de aanvrager en dit met het oog op de beantwoording van vragen vanwege wetenschappelijke instellingen omtrent studies inzake sociale huisvesting en met het oog op de verstrekking van beleidsondersteunende informatie aan diverse overheden.
11. Het Comité is van oordeel dat dit welbepaald en uitdrukkelijk omschreven doeleinden betreft en het brengt in herinnering dat de gevraagde gegevens enkel met het oog op deze doeleinden mogen verwerkt worden.
12. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst het Comité erop dat de geplande verwerkingen, met name de doorgifte van bepaalde gegevens door de FOD Financiën aan de aanvrager, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. Deze latere verwerkingen zijn slechts rechtmatig indien zij niet onverenigbaar zijn met de finaliteit van de initiële verwerking. Dit onderzoek naar de verenigbaarheid wordt gedaan in functie van de redelijke verwachtingen van de betrokkene en van de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen.

13. Voor wat betreft de **onder randnummer 10, punt a, omschreven finaliteiten** stelt het Comité vast dat:

- artikel 328 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen bepaalt dat *"de bestuursdiensten van de Staat, (...), alsmede de vennootschappen, verenigingen, instellingen of inrichtingen naar publiek recht, slechts kredieten, leningen, premies, toelagen of alle andere voordelen mogen toekennen welke rechtstreeks of onrechtstreeks gegrond zijn op het bedrag van de inkomsten of op elementen die in aanmerking komen voor de vaststelling van die inkomsten, dan na kennis genomen te hebben van de recente fiscale toestand van de aanvrager"*;
- de regelgeving inzake sociale leningen het volgende stipuleert:

*"De ontlener moet op de referentiedatum voldoen aan volgende voorwaarden:
1° vertrekkende van het laatst gekende aanslagbiljet voor de personenbelasting, een inkomen hebben gehad dat niet minder bedraagt dan 250.000 frank en niet meer bedraagt dan:*

a) 1.000.000 frank voor alleenstaanden;

b) 1.500.000 frank voor een gezin met minimum twee personen;

2° geen andere woning volledig in volle eigendom of volledig in vruchtgebruik hebben, dan het goed waarvoor de lening wordt aangevraagd.

De maximumbedragen, bedoeld in het eerste lid, 1°, worden verhoogd met 100.000 frank per persoon ten laste. (...)"⁵

- de regels met betrekking tot sociale koopwoningen of kavels het volgende vermelden:

"Met betrekking tot de verkoop van sociale woningen en sociale kavels wordt de kandidaat-koper als woonbehoefstig beschouwd als hij op de referentiedatum aan de volgende voorwaarden voldoet:

1° op basis van het laatst bekende aanslagbiljet voor de personenbelasting blijkt dat hij een inkomen heeft van minimaal 7.160 euro en maximaal:

a) 28.63 euro voor alleenstaanden;

b) 42.940 euro voor gehuwden en wettelijk of feitelijk samenwonenden, verhoogd met 2.860 euro per persoon ten laste;

⁵ Artikel 3 Leningenbesluit.

*c) 42.960 euro voor alleenstaanden met één persoon ten laste, verhoogd met 2.860 euro per persoon ten laste vanaf de tweede persoon ten laste; (...)
Als het inkomen minder dan 7.160 euro bedraagt, wordt het inkomen van het jaar nadien of eventueel zelfs van het lopende jaar in aanmerking genomen. Het inkomen kan dan met alle middelen worden aangetoond. Als de sociale huisvestingsmaatschappij die middelen ontoereikend acht, wordt de verkoop door de sociale huisvestingsmaatschappij geweigerd. (...)"⁶*

➤ de regelgevende bepalingen inzake sociale huurwoningen het volgende stellen:

- *"De kandidaat-huurder (...) kan alleen worden toegelaten tot een sociale huurwoning als hij aantoont dat hij
1° voldoet aan de voorwaarden inzake onroerend bezit en inkomen die de Vlaamse Regering vaststelt; (...)"⁷*
- *"De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van berekening en aanpassing van de te betalen huurprijs, rekening houdend met het gezinsinkomen, (...)"⁸*
- *"§ 1. Een natuurlijke persoon kan zich laten inschrijven (...) als hij aan de volgende voorwaarden voldoet: (...)
2° hij beschikt, samen met zijn gezinsleden, niet over een inkomen in het referentiejaar, dat de grenzen, vermeld in §2, overschrijdt; (...)
§ 2. De grenzen, vermeld in §1, eerste lid, 2°, zijn vastgesteld op:
1° 17.900 euro voor een alleenstaande zonder personen ten laste;
2° 19.400 euro voor een alleenstaande gehandicapte (...);
3° 26.850 euro, verhoogd met 1.500 euro per persoon ten laste voor anderen.
(...)
Als het inkomen van het referentiejaar de grens, vermeld in §2, overschrijdt, maar in het jaar van de aanvraag daaronder gedaald is, kan de persoon worden ingeschreven. (...)"⁹*
- *"§ 1. De referentiepersoon geeft aan de verhuurder, door zijn aanvraag tot inschrijving in het register, zijn inschrijving als kandidaat-huurder of zijn huurderschap, de toestemming om bij de bevoegde overheden en instellingen en bij de lokale besturen de noodzakelijke documenten of gegevens betreffende de in dit besluit gestelde voorwaarden en verplichtingen te verkrijgen, met*

⁶ Artikel 3 Overdrachtenbesluit.

⁷ Artikel 95, § 1, Vlaamse Wooncode.

⁸ Artikel 99, § 1, Vlaamse Wooncode.

⁹ Artikel 3 Kaderbesluit.

behoud van de toepassing van de bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, haar uitvoeringsbesluiten en elke andere bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, vastgesteld door of krachtens een wet, decreet of besluit.

§ 2. Voor de uitvoering van de bepalingen van dit besluit doet de verhuurder een beroep op informatie die de bevoegde overheden of instellingen of andere verhuurders hem elektronisch kunnen bezorgen. Als op die manier geen of onvoldoende gegevens worden verkregen, wordt de kandidaat-huurder of huurder gevraagd de nodige gegevens te bezorgen. Als via de verkregen informatie van de bevoegde overheden of instellingen of andere verhuurders blijkt dat de kandidaat-huurder of huurder niet of niet meer voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen van dit besluit, wordt die vaststelling meegedeeld aan de kandidaat-huurder of huurder die dan binnen een week na de mededeling kan reageren.

Onder de bevoegde overheden en instellingen, vermeld in § 1 en § 2, eerste lid, worden onder meer begrepen : (...)

3° de Federale Overheidsdienst Financiën; (...)

§ 5. De VMSW coördineert de elektronische gegevensstromen en elektronische informatie-uitwisseling tussen de diverse actoren vermeld in dit besluit. Alle elektronische gegevens mogen in dit kader via de VMSW uitgewisseld worden. (...) De VMSW stelt een veiligheidscoördinator aan die de naleving van de wet ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer controleert en hierover op jaarlijkse basis rapporteert aan de gedelegeerd bestuurder.¹⁰

14. Rekening houdend met de hierboven geschetste regelgevende bepalingen, is het Comité van oordeel dat de door de aanvrager en de FOD Financiën beoogde gegevensuitwisselingen in het kader van de in randnummer 10, punt a), uiteengezette finaliteiten, verenigbaar zijn in de zin van artikel 4, § 1, 2°, WVP.

15. Voor wat betreft de **onder randnummer 10, punt b), omschreven statistische doeleinden**, constateert het Comité het volgende:

- In het luik "sociale huur" zijn ter zake reglementaire bepalingen voorzien:

¹⁰ Artikel 52 Kaderbesluit.

"§ 5. (...) De VMSW mag de gegevens ook gebruiken voor statistische verwerking en mag ze ter beschikking stellen van de andere entiteiten van het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed voor statistische verwerking. (...)"¹¹

Het Comité is van oordeel dat dit een vrij vage bepaling betreft.

- Voor wat de sociale leningen betreft, kan worden opgemerkt dat de gehanteerde modelakte¹² het volgende vermeldt:

"De kredietnemer stemt ermee in dat deze gegevens door de kredietgever kunnen worden aangewend of afgeleverd in het kader van een statistisch of wetenschappelijk onderzoek."

Het Comité meent dat deze "toestemming" die in de modelaktes van sociale leningen is voorzien, bezwaarlijk een *vrije* toestemming¹³ kan worden genoemd, gelet op de financieel zwakke situatie waarin de burger verkeert.

- Voor de sociale koopwoningen en kavels kunnen, noch in de toepasselijke regelgeving, noch in de modelakte, argumenten worden gevonden om het verenigbaar karakter van de in randnummer 10, punt b), vermelde verwerking te waarborgen.

16. Rekening houdend met deze vaststellingen – waaruit blijkt dat het verenigbaar karakter van de geplande verdere verwerking voor statistische doeleinden niet kan worden gewaarborgd op basis van de redelijke verwachtingen van de betrokkene of op basis van de vigerende regelgeving – is het Comité van oordeel dat, om het verenigbaar karakter van de verdere gegevensverwerking met het oog op de onder randnummer 10, punt b), beschreven statistische doeleinden te garanderen, aan de voorwaarden in het KB van 13 februari 2001 dient te worden voldaan¹⁴. Het KB van 13 februari 2001 voorziet namelijk in specifieke regels waaraan een latere verwerking van persoonsgegevens voor statistische doeleinden dient te voldoen. Dergelijke verwerkingen dienen in principe met anonieme gegevens te gebeuren. Indien dit niet mogelijk blijkt om de wetenschappelijke doeleinden te verwezenlijken, kan met gecodeerde gegevens worden gewerkt. Indien ook dit niet mogelijk blijkt, kan gebruik worden gemaakt van niet-gecodeerde gegevens¹⁵.

¹¹ Artikel 52, § 5, Kaderbesluit.

¹² Het betreft de akte tussen enerzijds de aanvrager en/of de SHM/SVK en anderzijds de betrokkene.

¹³ Cf. artikel 1, §8, WVP.

¹⁴ Cf. artikel 4, §1, 2°, WVP.

¹⁵ Artikelen 3 tot en met 5 van het KB van 13 februari 2001.

17. De aanvrager wenst met gecodeerde gegevens te werken en hij geeft hiervoor de volgende – aldus het Comité aanvaardbare – argumenten: *"Een aantal praktische bezwaren staan in de weg om de gegevens volledig te anonimiseren (...) Meer in het algemeen is het zo dat de vragen die ons gesteld worden hetzij vanuit de academische wereld, hetzij vanuit politieke instellingen (Gewest, Provincies, Gemeenten,...), zeer vaak peilen naar evoluties in de tijd en dat de vraagstelling hierover zeer divers is. Een complete anonimisering na afloop van de strikt operationele doelstellingen zou dan ook met zich brengen dat voor een aanzienlijk deel van deze vragen niet of onvoldoende antwoorden kunnen geleverd worden."*
18. De artikelen 7 tot en met 17 van het KB van 13 februari 2001 leggen de modaliteiten vast waaraan een verwerking van gecodeerde persoonsgegevens dient te voldoen. De volgende principes verdienen in het kader van onderhavig dossier bijzondere aandacht:
- a. in voorliggend geval zal de statistische verwerking door de dienst "kennisbeheer" van de aanvrager gebeuren, terwijl de gegevensverwerking bedoeld in randnummer 10, punt a), binnen de operationele dienst van de aanvrager gebeurt. De Comité ziet, in het licht van artikel 8 van het KB van 13 februari 2001, geen bezwaren tegen het feit dat de codering door de operationele dienst wordt uitgevoerd, op voorwaarde dat die afdeling zelf over die gegevens beschikt¹⁶.
Het vestigt er wel de aandacht op dat de aan de dienst "kennisbeheer" geleverde gegevens effectief dienen te beantwoorden aan de definitie van "gecodeerde persoonsgegevens", zoals voorzien in artikel 1, 3°, van het KB van 13 februari 2001¹⁷ en dat de gepaste technische en organisatorische maatregelen dienen te worden genomen om te vermijden dat deze gegevens in niet-gecodeerde gegevens worden omgezet;
 - b. krachtens artikel 13 van het KB van 13 februari 2001, kunnen de gegevens slechts aan de dienst "kennisbeheer" worden overgemaakt, nadat deze laatste een ontvangstbewijs van een volledige aangifte (uitgereikt door de Commissie) heeft voorgelegd;

¹⁶ Ingeval de gegevens bij verscheidene verantwoordelijken voor de verwerking worden ingezameld dienen deze gegevens immers voorafgaandelijk gecodeerd te worden door een intermediaire organisatie (artikel 10 van het KB van 13 februari 2001).

¹⁷ *"gecodeerde persoonsgegevens: persoonsgegevens die slechts door middel van een code in verband kunnen worden gebracht met een geïdentificeerd of identificeerbaar persoon."*

- c. de bekendmaking van de resultaten van de verwerking voor statistische doeleinden dient te gebeuren onder een vorm die de identificatie van de betrokkenen onmogelijk maakt¹⁸.

19. Het Comité is van oordeel dat, indien aan de in de vorige alinea geschetste voorwaarden wordt voldaan, de latere verwerking bedoeld in randnummer 10, punt b), niet onverenigbaar is (cf. artikel 4, § 1, 2°, WVP) met de primaire gegevensverwerking.

§ 2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

2.1. Aard van de gegevens

20. Artikel 4, § 1, 3°, WVP stelt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt. In hiernavolgende paragrafen onderzoekt het Comité of in onderhavig geval de geplande gegevensstromen deze principes naleven.

21. Vanuit de FOD Financiën worden de aan de personenbelasting onderworpen inkomsten gevraagd van de volgende personen:

- a. de kandidaat-ontlener van een sociale lening en van alle andere personen die met hem dezelfde woning (zullen) betrekken;
- b. de kandidaat-koper van een sociale koopwoning of kavel en van alle andere personen die met hem dezelfde woning betrekken of zullen betrekken;
- c. de kandidaat-huurder en de huurder van een sociale huurwoning.

22. Het Comité merkt op dat voor de verschillende types van onderhavige sociale voordelen, andere definities gelden van het concept "inkomen"¹⁹. De verschillen situeren zich bijvoorbeeld op het vlak van het al dan niet in rekening brengen van het inkomen van bepaalde gezinsleden van de betrokken burger. Er gelden soms ook andere referentiejaren²⁰.

¹⁸ Artikel 23 van het KB 13 februari 2001.

¹⁹ Cf. art. 1, 6°, Leningenbesluit, art. 1, 12° Overdrachtenbesluit, 1, 15° Kaderbesluit.

²⁰ Cf. art. 1, 24° Kaderbesluit, art. 3 Overdrachtenbesluit, art. 3 Leningenbesluit.

23. Het Comité benadrukt dat de opgevraagde inkomensgegevens steeds beperkt dienen te blijven tot wat noodzakelijk is om de vigerende regels toe te passen²¹. Indien deze voorwaarden worden gerespecteerd, concludeert het Comité dat de gegevens die door de aanvrager bij de FOD Financiën zullen worden opgevraagd, conform zijn aan artikel 4, § 1, 3°, WVP.
24. Het Comité beveelt niettemin aan om – gelet op de vaststelling dat de aanvrager in de meeste gevallen zelf niet alle gedetailleerde gegevens nodig heeft om in deze context de finaliteiten zoals vermeld onder randnummer 10, a), na te streven, maar in dit stadium meestal enkel moet kunnen bepalen of het inkomen van de betrokkene zich al dan niet onder een bepaalde drempel bevindt – een systeem uit te werken waaruit voortvloeit dat de aanvrager enkel een antwoord ontvangt op de vraag of deze inkomensvoorwaarde al dan niet is voldaan. Op die manier heeft de aanvrager geen toegang tot alle gedetailleerde inkomensgegevens die bij de FOD Financiën worden bewaard, wat evident in een meer proportionele gegevensverwerking zou resulteren.

2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

25. Aangaande de bewaringstermijn van de gegevens herinnert het Comité er aan dat de gegevens niet langer bewaard mogen worden dan nodig voor het realiseren van het doeleinde waarvoor ze werden ingezameld (artikel 4, § 1, 5°, WVP).
- a) Bewaartermijn van de gevraagde gegevens, onder niet-gecodeerde vorm, voor de finaliteiten bedoeld in randnummer 10, punt a)
26. In de machtigingsaanvraag worden ter zake de volgende bewaartermijnen naar voor geschoven:
- voor wat de sociale leningen betreft: "*Minstens gedurende de looptijd van de lening. Tijdens of achteraf kunnen er echter ook nog correcties gebeuren*";
 - voor wat verkoop van sociale koopwoningen of kavels betreft: "*Zolang de persoon kandidaat is*";

²¹ Indien onderhavige gegevensstromen door tussenkomst van de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid gebeuren (cf. artikel 14 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid), verzoekt het Comité deze instelling om hierover in het bijzonder te waken. (Cf. aanbeveling uit eigen beweging nr. 03/2009 van 1 juli 2009 van de Commissie, waarin in randnummer 9 het volgende wordt gesteld omtrent dienstenintegratoren: "*Haar reden van bestaan moet het tijdelijk samenbrengen van gegevens ten behoeve van derden zijn waarbij zij erover waakt dat zowel de WVP als de eventuele machtigingen van de bevoegde Sectorale comités geëerbiedigd worden.*")

- voor wat de sociale verhuur betreft: "*Zolang de persoon kandidaat-huurder of huurder is.*"

27. Het Comité stelt vast dat in voorliggend geval de bewaartermijn eigenlijk niet precies kan worden vastgesteld. Het is evenwel van oordeel dat in de praktijk een onderscheid kan gemaakt worden tussen verschillende bewaringswijzen. De behandeling van een hangend dossier vereist een bewaring van gegevens opdat deze op normale wijze beschikbaar en toegankelijk zouden zijn voor de ambtenaren die belast zijn met het beheer van het dossier. Zodra een dossier kan worden gearhiveerd, moet de gekozen bewaringswijze aan de gegevens slechts een beperkte beschikbaarheid en toegankelijkheid verlenen. Een dergelijke bewaringswijze moet toelaten om een antwoord te bieden op andere mogelijke doeleinden van deze bewaring, zoals de naleving van de wettelijke voorschriften inzake verjaring of de uitvoering van een administratieve controle.

Eens de bewaring niet langer nuttig is, dienen de gegevens niet langer te worden bewaard.

28. Het Comité brengt in deze context in herinnering dat onderhavige gegevens met het oog op meerdere, verschillende finaliteiten (sociale lening/koop/huur) kunnen verwerkt worden (cf. randnummer 10, punt a)). De concrete uitwerking van de in de vorige alinea uiteengezette algemene richtsnoeren inzake de bewaartermijnen, kan dan ook in deze gevallen verschillend zijn.

- b) Bewaartermijn van de gevraagde gegevens, onder gecodeerde vorm, voor de finaliteiten bedoeld in randnummer 10, punt b)

29. Ook wat de bewaartermijn van de gegevens in het kader van statistische doeleinden betreft, is het niet mogelijk om vooraf een exacte bewaartermijn vast te leggen, aangezien deze informatie gedurende vele jaren potentiële relevantie kan hebben om bijvoorbeeld longitudinaal onderzoek te verrichten.

30. Desalniettemin betekent dit niet dat de gegevens eeuwig kunnen bewaard worden door de aanvrager. In het licht van artikel 4, § 1, 5°, WVP, verzoekt het Comité hem met name om de bewaring stop te zetten wanneer de gegevens niet langer nuttig zijn.

2.3. Frequentie van de toegang en duur van de machtiging

31. Er wordt om een permanente toegang tot de gevraagde gegevens verzocht. Aangezien de burger ten allen tijde een aanvraag voor onderhavige sociale voordelen (cf. randnummer 10,

punt a)) kan indienen, is het Comité van oordeel dat een permanente toegang aangewezen is en dus in overeenstemming is met artikel 4, § 1, 3°, WVP. Het onderstreept evenwel dat via deze permanente toegang enkel concrete gegevens kunnen worden opgevraagd wanneer dit noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de met de verwerking vooropgestelde finaliteiten.

32. De toegang wordt ook voor onbepaalde duur gevraagd. De Vlaamse Wooncode en haar uitvoeringsbesluiten zijn immers niet in de tijd beperkt. Het Comité constateert aldus dat de machtigingsaanvraag met het oog op de realisatie van de opgegeven doeleinden, voor onbepaalde duur gepast is (artikel 4, § 1, 3° WVP).

2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

33. Volgens de informatie verstrekt in de aanvraag, worden de gegevens enkel intern gebruikt door de volgende categorieën van personeelsleden:

- a. beheerders van dossiers inzake sociale leningen bij de aanvrager;
- b. beheerders van dossiers inzake verkoop van sociale woningen/kavels en verhuur van sociale woningen bij de SHM/SVK;
- c. de cel informatica van de aanvrager, met het oog op informatica-technische ondersteuning;
- d. de cel kennisbeheer van de aanvrager, met het oog op de statistische verwerking van de gegevens.

34. Het Comité ziet hier in het licht van artikel 4, § 1, 3° WVP geen bezwaren tegen. Het verzoekt wel om de nodige maatregelen te nemen opdat enkel de behoorlijk gemachtigde personeelsleden toegang zouden krijgen tot deze gegevens.

§ 3. TRANSPARANTIEBEGINSEL (artikelen 4, § 1, 1°, en 9 tot 15*bis*, WVP)

35. Het Comité herinnert eraan dat een eerlijke verwerking van gegevens een verwerking is die gebeurt op een transparante wijze. Eén van de hoekstenen van een transparante verwerking, betreft de informatieplicht in de zin van artikel 9, § 2, WVP.

36. In voorliggend geval zullen de geplande gegevensverwerkingen, voor wat de finaliteiten bedoeld in randnummer 10, punt a) betreft, evenwel verricht worden met het oog op de toepassing van bepalingen voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een

ordonnantie. Op grond van artikel 9, § 2, 2de lid, b), WVP, is in een dergelijke situatie een vrijstelling van de informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat het Comité er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen bestaan voor de bescherming van de fundamentele rechten van de betrokkenen.

37. In het kader van de verwezenlijking van de finaliteiten die in randnummer 10, punt a), zijn beschreven, betekent dit dat de burger die een sociale lening, sociale koop of sociale huur aanvraagt, zeer precies dient te weten welke gegevens determinerend zijn voor het verkrijgen van dit voordeel en het behoud ervan, en op welke manier deze informatie zal gecontroleerd worden.

38. Ter zake stelt het Comité vast dat:

- in de modelaktes voor sociale leningen de volgende bepalingen zijn opgenomen:

"De kredietgever probeert in de mate van het mogelijke alle gegevens nodig voor de herberekening van de rentevoet, dit zijn gegevens over de samenstelling van het gezin en over het gezinsinkomen, rechtstreeks te bekomen bij de bevoegde overheden. (...) De kredietgever verzamelt en bewaart de gegevens betreffende de krediet(en) en de persoon van de kredietnemer voor zijn cliëntenbeheer, en in het kader van zijn kredietverlening en kredietbeheer. De kredietnemer stemt ermee in dat deze gegevens door de kredietgever kunnen worden aangewend of afgeleverd in het kader van een statistisch of wetenschappelijk onderzoek."
- in de modelaktes voor de verkoop van sociale woningen of kavels het volgende wordt vermeld: *"De verkoper verzamelt en bewaart de persoonsgegevens van de koper voor zijn cliëntenbeheer en in het kader van de nazorg van de verkoop. De verwerking van deze persoonsgegevens gebeurt in overeenstemming met de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De koper behoudt het recht om de persoonsgegevens die op hem betrekking hebben in te kijken en te laten verbeteren ingeval deze niet correct zouden zijn."*
- In de modelaktes voor de verhuur van sociale woningen volgende passage is opgenomen: *"De referentiepersoon geeft aan de verhuurder, door zijn aanvraag tot inschrijving in het register, zijn inschrijving als kandidaat-huurder of zijn huurderschap, de toestemming om bij de bevoegde overheden en instellingen en bij de lokale besturen de noodzakelijke documenten of gegevens betreffende de in dit besluit gestelde"*

voorwaarden en verplichtingen te verkrijgen, met behoud van de toepassing van de bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, haar uitvoeringsbesluiten en elke andere bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, vastgesteld door of krachtens een wet, decreet of besluit.”

39. Gelet op deze vermeldingen in voornoemde modelaktes, is het Comité van oordeel dat de door de aanvrager geplande gegevensverwerkingen met het oog op de finaliteiten zoals vermeld in randnummer 10, punt a), conform het transparantiebeginsel verlopen.
40. Daarnaast wordt in onderhavig geval ook statistisch onderzoek beoogd (cf. randnummer 10, punt b)). Voor deze finaliteit geldt geen vrijstelling van de informatieplicht, daar deze verwerking niet verricht wordt met het oog op de toepassing van bepalingen voorgeschreven door of krachtens een wet²².
41. Voor wat betreft de gegevensverwerkingen in het kader van de finaliteiten bedoeld in randnummer 10, b), verzoekt het Comité om in de toekomst in de modelaktes een clausule op te nemen waarin de betrokkene wordt geïnformeerd over deze verwerking. Dit beding dient te beantwoorden aan de vereisten van artikel 9, § 2, WVP.
42. Het beveelt ook aan om langs de kant van de FOD Financiën een maximale transparantie te verzekeren. De FOD Financiën zou via gepaste kanalen algemene informatie kunnen verstrekken omtrent het feit dat het gegevens aan de aanvrager doorgeeft en met het oog op welke doeleinden deze doorgifte plaatsvindt. Men zou dit bijvoorbeeld kunnen door dit op de website van de FOD te vermelden.
43. Het Comité verduidelijkt tot slot dat het voldoen van de informatieplicht niet verhindert dat wanneer de aanvrager beslist om voornoemde sociale voordelen (cf. randnummer 10, punt a)) te beëindigen, het de persoon die bij hem een aanvraag indiende, moet inlichten over de oorsprong van de gegevens die gebruikt werden alsook over de logica die aangewend werd voor het nemen van de beslissing.

²² Behalve eventueel voor wat het luik sociale huur betreft (cf. randnummer 15, eerste pijltje).

§ 4. BEVEILIGING

44. Uit de door de aanvrager en de door de FOD Financiën meegedeelde stukken blijkt dat zij over een veiligheidsconsulent²³ beschikken, alsook over een algemeen veiligheidsbeleid en een plan in toepassing ervan. Het Comité heeft hier akte van genomen.

45. Voor de SHM's en de SVK's wordt in de aanvraag noch melding gemaakt van een veiligheidsconsulent, noch van een veiligheidsbeleid. Het Comité wenst dat daarover nadere informatie wordt verschaft teneinde dit aspect te kunnen beoordelen.

OM DEZE REDENEN,

het Comité

verklaart zich onbevoegd om de mededeling van persoonsgegevens inzake "*niet-belastbare vervangingsinkomsten*" te machtigen (zie randnummer 8);

machtigt de aanvrager en de FOD Financiën om de andere gegevensverwerkingen bedoeld in de machtigingsaanvraag, uit te voeren, mits rekening wordt gehouden met de hierboven geschetste opmerkingen (zie in het bijzonder randnummers 11, 18-19, 23, 27-28, 30, 31, 34, 41, 43, 45).

Voor de Administrateur m.v.,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere

²³ Op grond van artikel 52, § 5, *in fine*, Kaderbesluit, is de aanvrager overigens verplicht om een veiligheidsconsulent aan te stellen.